

Advokatrådet

ADVOKAT
SAMFUNDET

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28

1402 København K

juraogsamfundsoekonomi@skm.dk + th@skm.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO 14. december 2015
SAGSNR. 2015 - 4484
ID NR. 379669

Høring - over udkast til forslag til lov om ændring af ligningsloven (Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017)

Ved e-mail af 2. december 2015 har Skatteministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet har ikke bemærkninger til det fremsendte høringsmateriale.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

Høring - Grøn boligjobordning i 2016 og 2017

Efter AE's opfattelse er det en klar fejlprioritering at videreføre boligjobordningen.

Vi kan derfor kun opfordre til at lovforslaget tages op til genovervejelse.

Vores skepsis deles af de fleste økonomer. Det er formuleret klart, i dette citat fra nu tidligere Overvismand Hans Jøren Whitta Jacobsen til Finans.dk d. 07.10.2015:

"Boligjobordningen burde ikke videreføres. Der er kommet godt gang i boligmarkedet, og lønningerne i byggebranchen stiger mere end lønningerne generelt. Det taler klart imod at fortsætte en støtteordning, der særligt kommer byggebranchen til gode. Der er heller ikke noget der tyder på, at boligjobordningen reducerer sort arbejde. Det er svært at finde gode argumenter for at fortsætte boligjobordningen"

I tilgift hertil viser vores analyser, at boligjobordningen også rent fordelingspolitisk og i forhold til en ambition om at skabe vækst uden for storbyerne rammer skævt. - Boligjobordningen er i høj grad en skattelettelse til de 10 procent rigeste danskere.

I analysen " Håndværkerfradraget bliver skævere og skævere" der blev omtalt i Jyllands-Posten d. 14.12.2015, og som kan findes på vores hjemmeside, finder vi, at 30 procent af det samlede fradrag går til de rigeste 10 procent af de danske familier, og at fradraget for de rigeste 10 procent er lige så stort som det samlede fradrag for de 60 procent af familierne med lavest indkomst.

Ser man på en geografisk opdeling, er det specielt familier i København og nord for København, som har været flittige til at bruge fradraget. I København er det samlede fradrag steget med 17 procent fra 2012-2013. Omvendt er det samlede fradrag faldet i Vest- og Sydsjælland, Lolland-Falster, på Fyn og i Sønderjylland.

At boligjobordningen fra 2016 omlægges til en mere grøn ordning, kommer ikke til at ændre ved den skæve fordeling. Dem, der i første omgang, har råd til at omlægge energiforsyningen for husstanden og f.eks. anlægge solceller, husstandsvindmøller og installere intelligent varme-, ventilations- og lysstyring er hovedsagligt personer i toppen af indkomstpyramiden. Derudover vil den nye grønne ordning give mulighed for endnu større skattefradrag end den nuværende.

Boligjobordningen er altså i sin nuværende form meget skæv - og vil ikke mindre skæv i de kommende år. Samtidig er der ikke behov for det, nu hvor der er kommet gang i byggeriet.

Med venlig hilsen
Chefanalytiker
Jens Sand Kirk

Til Skatteministeriet

22. december 2015

HØRINGSSVAR**Forslag til lov om ændring af ligningsloven (Grøn Boligjobordning i 2016 og 2017).**

Arbejdsgiverne er blevet opmærksom på ovenstående høring, som vi hermed sender vores kommentarer til, da området er relevant for vores medlemmer – små og mellemstore virksomheder inden for håndværk og industri.

Til høringen har vi nedenstående generelle bemærkning og konkrete kommentarer.

Generelt er Arbejdsgiverne positiv over for genindførelsen af Boligjobordningen og det faktum, at ordningen er dedikeret til grønne tiltag. Dog så vi gerne, at det almindelige arbejde, som udføres af installatører, ikke var skrevet ud af ordningen. Vi frygter, at det sorte arbejde på de pågældende områder kan risikere at vokse.

Konkrete kommentarer**4.1.1.5. Energirådgivning til energiforbedringer**

Det bør sikres, at det ikke kun er BedreBolig-rådgiverydelsen, der er fradragsberettiget. Arbejdsgiverne mener, at energirådgivning, der udmønter sig i en arbejdsopgave, der er et grønt tiltag jævnfør Boligjobordningen, også bør være fradragsberettiget.

Gældende formulering - § 8 V

Det undrer Arbejdsgiverne, at reparation, installation eller udskiftning af biokedelanlæg, herunder pillefyr, biomassefyr og fastbrændselskedler, udgår af ordningen. Vi anser biomasse som et grønt tiltag og mener, at tiltaget bør genindføres i Boligjobordningen.

Bilag 1 – A. Serviceydelser i hjemmet eller i en fritidsbolig og B. Håndværksydelser vedrørende hjemmet eller en fritidsbolig

Det bør fremgå mere klart, hvad der er medtaget, og hvad der ikke er medtaget i ordningen. Opremsningen af nogle af de ydelser, der hører ind under ordningen, vil automatisk medføre et "Hvad så med...?"-spørgsmål hos installatøren/forbrugeren.

Med venlig hilsen

Carsten Essler Helmer

Branchekonsulent, Energi
Arbejdsgiverne

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K
E-mail: jura@samfundsøkonomi.skm.dk, th@skm.dk

Vedr. forslag til Lov om ændring af ligningsloven (Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017)

Akademisk Arkitektforening takker for det tilsendte materiale og for muligheden for at afgive høringsvar herom.

Generelt

Arkitektforeningen bakker op om lovtiltag som har til formål at fremme klimaindsatsen og sikre eget bæredygtighed. Selv om bygningsmassen står for godt 40% af Danmarks samlede energiforbrug, og dette derfor er et meget vigtigt indsatsområde i den grønne samfundsomstilling, viser alle erfaringer, at boligejere er for dårlige til at energiforbedre og indløse de energi- og komfortnæssige gevinster. I mange tilfælde vil energiforbedringer også kunne lede til en værdimæssig gevinst for bygningsejeren, hvis de er foretaget med skyldigt hensyn til bygningens karakter og alder.

4.1.1.5. Energirådgivning til energiforbedringer

Betingelsen for fradragsretten, hvor der stilles krav om udarbejdelse af en skriftlig rapport, som dokumentation for energirådgivningsydelsen til energiforbedringer og at lønudgiften til energirenovering fremgår særskilt på fakturaen, er efter Arkitektforeningens mening yderst problematisk.

Arkitekter arbejder helhedsorienteret

Arkitekter vil i forbindelse med en rådgivningsydelse give kunden en helhedsorienteret løsning, som ud over det konkrete energiforbrug også tager hensyn til bygningens arkitektoniske kvalitet, dagslys, indeklima og komfort. Energirådgivning vil desuden ofte også være en del af en større opgave som har til formål at give en bedre og mere tidssvarende bolig. En stor del af den energirådgivning som arkitekter yder er dialogbaseret og derfor er rådgivningsydelsen svær at kvantificere alene med energiberegninger. Arkitektforeningen mener derfor, at dokumentationskravet for rådgivningsydelsen i lovforslaget også bør tage hensyn til arkitekters helhedsorienterede arbejdsform, og omfatte arkitekters tegninger og arbejdsbeskrivelser. I mange situationer, fx ved en energiforbedringsløsning der giver mere dagslys, vil det være ubyre vanskeligt at udspecificere hvor stor en andel af den konkrete rådgivningsydelse, der kan siges at relatere sig til en energiforbedring

**ARKITEKT-
FORENINGEN**
*Danish Association
of Architects*

Akademisk Arkitektforening
Åbenrå 34
DK-1134 København K

(+45) 3085 9000
mail@arkitektforeningen.dk
www.arkitektforeningen.dk
CVR 62 57 23 10

Dato
4. januar 2016

(mindre brug af varme og lys), og hvor stor en del der relaterer sig til øget komfort, bedre indeklima og generel værdiskabelse for bygningssejeren.

Krav om uddannelse og uvildig rådgivning

Arkitektforeningen mener at lovforslaget bør stille konkrete krav til energirådgivernes uddannelse og opliste disse 'godkendte' uddannelser i lovforslaget, eksempelvis arkitekter, konstruktører og ingeniører. Det er i den forbindelse oplagt at medtage de forskellige efteruddannelser som indgår i de eksisterende ordninger, som har formål at nedsætte energiforbruget i bygningsmassen, eksempelvis Energivejlederen, Energitjenesten eller BedreBolig-ordningen.

Arkitektforeningen mener at lovforslaget skal sikre, at rådgivningen til energiforbedringer i høj grad knyttes op til uvildige rådgivere, der på baggrund af en helhedsvurdering har øje for de mange forskellige muligheder, der kan være for at energiforbedre en bygning - både af teknisk og formgivningsmæssig art. Der er mange udførende som er en del af Energivejlederen, Energitjenesten eller BedreBolig-ordningen. Dette kan potentielt åbne op for en uheldig sammenblanding af rådgivning og udførelse samt at der udelukkende fokuseres på en enkelt teknisk løsning, der ikke nødvendigvis tager hensyn til bygningens øvrige kvaliteter. Det vil i mange tilfælde være mest hensigtsmæssigt at foretage de fornuftige energiforbedringer i forbindelse med at der i øvrigt foretages andre forbedringer eller vedligeholdelsesarbejder på bygningen og derfor vil det være vigtigt at rådgiveren helt uvildigt kan rådgive om prioriteringen af de mange mulige løsninger.

Arkitektforeningen stiller sig gerne til rådighed med uddybende kommentarer eller rådgivning i arkitektfaglige spørgsmål i forbindelse med ændring af ligningsloven (Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017).

Med venlig hilsen

Annette Blegvad
Leder af Politik & Analyse
Akademisk Arkitektforening

HØRINGSSVAR

J.nr. 15-2253539

Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017

**BYGHERRE
FORENINGEN**

Bygherreforeningen takker Skatteministeriet for lejligheden til at kommentere høringsmateriale om udkast til forslag om ændring af ligningsloven (Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017).

Overordnet byder vi ethvert tiltag, der fremmer energioptimeringen af bygningsmassen i Danmark, velkomment. Bygningsejerne står overfor store udfordringer, når de skal bidrage til opfyldelsen af de nationale målsætninger om nedbringelse af CO₂-udledningen. Adskillige analyser viser, at CO₂-reduktionen ikke kan opnås alene gennem omstilling fra fossile til vedvarende energiproduktion, men tillige kræver reduktion af energiforbruget i bygningerne og hos slutbrugerne.

Den foreslåede fradragsordning vil uden tvivl have en effekt i forhold til det private boligsegment – primært enfamiliehuse – der står for mere end halvdelen af energiforbruget i bygningerne. Men fordi man stadig undtager beboere i lejligheder, andelsboliger og ejerlejligheder fra fradragsmuligheden – med mindre de pågældende har individuel råderet over den berørte del af boligen (bygningen) – vil der fortsat ikke opnås nogen effekt i forhold til den del af bygningsmassen, der trods alt repræsenterer omkring 1/5 af energiforbruget i bygninger – og som ud over energibesparelser ville kunne opnå et bedre indeklima og andre komfortforbedringer. Kravet om individuel råderet harmoniserer nemlig dårligt med, at den overvejende del af den energibesparende effekt opnås i forbedring af klimaskæmmen og fælles installationer.

Undtagelsen er desuden beklagelig af den grund, at andre tilskuds- og støtteordninger som 'Tilskud til energirenovering' og 'Aftalt grøn byfornyelse', der retter sig mod lejlighedssegmentet, af både lejere og udlejere generelt opfattes som meget administrativt tunge, og derfor hidtil har været uden nævneværdig effekt i forhold til gennemførte energibesparende bygningsforanstaltninger.

Bygherreforeningen skal derfor opfordre til, at nævnte undtagelse af beboere i lejligheder, andelsboliger og ejerlejligheder genovervejes, og at loven i stedet suppleres med enkle regler, der knytter fradragsmuligheden direkte til energibesparende foranstaltninger, som kan gennemføres inden for rammene af ejer- og lejerforholdet.

Bygherreforeningen står naturligvis til rådighed for uddybning af ovenstående.

Side 1

31. december 2016

Bygherreforeningen
Borgergade 111
1300 København K

Telefon 7020 0071
Telefax 7020 1271

info@bygherreforeningen.dk
www.bygherreforeningen.dk

den 4. januar 2016

Att. Skatteministeriet

juraogsamfundsoekonomi@skm.dk
th@skm.dk

Høring om grøn boligjobordning

BL har modtaget lovforslag om en grøn boligjobordning i høring. BL skal beklage, at regeringen ikke har fundet anledning til at rette op på den tidligere ordnings forskelsbehandling af ejere og lejere. Det er nemlig sådan, at fradraget kun kan gives til en person, som selv har afholdt udgiften til hjælp og istandsættelse i hjemmet.

Hvis en parcelhus ejer beslutter at gennemføre grøn istandsættelse og afholder udgiften hertil, så er udgiften fradragsberettiget. Hvis lejerne i en afdeling beslutter at gennemføre grøn istandsættelse af afdelingen, og afdelingen afholder udgiften hertil, som den enkelte lejer afdrager over huslejen, så er det ikke fradragsberettiget.

Det er en forskelsbehandling, som også fører til, at samfundet mister de arbejdspladser, som kunne skabes, hvis lejerne fik samme incitamenter som ejerne til at sætte nye arbejder i gang.

BL skal opfordre til, at reglerne justeres, så der sikres en reel ligestilling.

Alternativt kan der oprettes en særlig pulje til støtte til innovative energirenoveringer i lejeboligsektoren, dvs. forbedringer ud over kravene i bygningsreglementet. Her vil additionaliteten og dermed klimaeffekten være væsentlig større end i den nuværende udformning af boligjobordningen, ligesom en sådan model i højere grad vil bidrage til innovation i byggesektoren til glæde for sektorens konkurrenceevne og eksport.

Det bør bemærkes, at den negative forskelsbehandling af lejerboligsektoren vander den tunge ende nedad, da den gennemsnitlige disponible indkomst i ejerboliger er ca. det dobbelte af gennemsnitsindkomsten i lejerboliger.

Med venlig hilsen

Bent Madsen/Frans Clemmesen

Thea Halse

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>
Sendt: 4. december 2015 13:01
Til: Thea Halse
Emne: SV: Høring - Lovforslag om grøn BoligJobordning 2016 og 2017

Kære Thea Halse

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af den 2. december 2015 vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Mie Jensen
Kontorelev

Fra: Thea Halse [<mailto:TH@skm.dk>]
Sendt: 2. december 2015 11:00
Til: 'hoering@3f.dk'; 'samfund@advokatsamfundet.dk'; 'abf@abf-rep.dk'; 'ae@ae.dk'; 'Pote@atp.dk'; 'bl@bl.dk'; 'info@cepos.dk'; 'cevea@cevea.dk'; REDERI_NETKON; Dansk Arbejdsgiverforening; 'info@danskbyggeri.dk'; 'de@de.dk'; 'info@danskbyggeri.dk'; 'hoeringssager@danskerhverv.dk'; 'info@d-i-f.dk'; 'db@bdb.dk'; 'dt@datatilsynet.dk'; 'skatafd@di.dk'; 'service@danskeadvokater.dk'; 'regioner@regioner.dk'; 'info@skatteborgerne.dk'; 'info@ejendomsf.dk'; 'sekretariat@ejerlederne.dk'; 'Letbyrder@eogs.dk'; 'info@fbnet.dk'; 'mail@finansraadet.dk'; 'foa@foa.dk'; 'fsr@fsr.dk'; 'fp@forsikringogpenslon.dk'; 'hoering@horesta.dk'; 'hvr@hvr.dk'; 'ida@ida.dk'; 'hlp@hfb.dk'; 'kl@kl.dk'; 'kontakt@kraka.org'; 'hoering@lf.dk'; Skatteankestyrelsen; 'lo@lo.dk'; 'lh@lederne.dk'; 'formand@parcelhus.dk'; 'info@rockwool.dk'; Skatteankestyrelsen; Jesper Kiholm Andersen; 'info@seges.dk'; 'teknik@teknik.dk'; 'aeldresagen@aeldresagen.dk'
Emne: Høring - Lovforslag om grøn BoligJobordning 2016 og 2017

Høring – udkast til forslag til lov om ændring af ligningsloven
(Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017)

Herved sendes ovennævnte lovforslag i høring. Der vedlægges desuden et resumé af lovforslaget samt høringeliste.

Eventuelle bemærkninger til lovforslaget bedes sendt til juraogsamfundsoekonomi@skm.dk med kopi til th@skm.dk senest mandag den 4. januar 2016.

Lovforslaget forventes fremsat medio december 2015 med henblik på vedtagelse hurtigst muligt i 2016.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til:

Thea Halse	72 37 17 42
eller	
Annemette Ottosen	72 37 33 45.

Med venlig hilsen

Thea Halse
Specialkonsulent
Person og Pension

Tel. +45 72 37 17 42
Mail TH@skm.dk

Skatteministeriet

Skatteministeriet/Ministry of Taxation
Nicolai Eigtveds Gade 28
DK 1402 - København K

Mail skm@skm.dk
Web www.skm.dk

luraogsamfundsoekonomi@skm.dk
th@skm.dk

21. december 2015
J-nr.: 216782 / 2254740

Høring - udkast til forslag om grøn BoligJobordning (Ligningsloven § 8V)

Dansk Byggeri takker for lejlighed til at afgive høringssvar på lovforslaget om den grønne BoligJobordning.

Dansk Byggeri støtter BoligJobordningen, der er et godt og nødvendigt redskab til at stimulere boligejerne til at forbedre deres boliger, samtidig med at ordningen bidrager til at forbedre markedets funktion ved at reducere sort arbejde, lavproduktivt og lavkvalitets gør-det-selv-arbejde. Tænk tanken KRAKA har dokumenteret, at en permanent boligjobordning uden begrænsning på hverken fradrag eller omfattede ydelser vil have betydelige positive økonomiske effekter for Danmark. Dansk Byggeri mener, at det er den vej ordningen bør udvikle sig.

Den hidtidige ordnings meget brede anvendelse, over 630.000 skatteydere bredt fordelt i hele landet brugte ordningen i 2014, viser tydeligt, at det er en ordning, som danskerne både kender til og værdsætter.

Beslutningen om, hvorvidt ordningen skal være bredt anvendelig, som den hidtidige, eller mere fokuseret grøn, som den kommende, afhænger af de mål, som man ønsker at opnå, nemlig enten; bred forbedring af markedets funktion og bred anvendelse blandt borgerne med god virkning på beskæftigelsen og boligmassens kvalitet eller en mere fokuseret forbedring af boligmassens klima- og energimæssige tilstand. I den forbindelse er det værd at konstatere, at den hidtidige ordning faktisk har været ganske "grøn"; ca. 1/3 af ordningens aktivitet på bygeområdet er anvendt til klima- og energiforbedrende tiltag.

Den foreslåede omlægning til en grøn ordning har både gode og mindre gode sider.

Vi konstaterer med tilfredshed opretholdelsen af selve metoden med et ligningsmæssigt fradrag pr. person, og at sommerhuse fortsat er omfattet af ordningen.

Mht. omfattede ydelser indeholder forslaget overordnet set mange positive elementer, og vi konstaterer med tilfredshed, at navnlig mht. klimatiltag er den foreslåede positivliste ganske fornuftig.

Dér hvor den foreslåede positivliste over ydelser er utilfredsstillende, er, at der ikke tages højde for de positive klima og energiforbedringer, der følger med navnlig reduceret vand- og energiforbrug ved renovering af køkken og bad. Sådanne renoveringer bør efter Dansk Byggeris opfattelse optages på positivlisten. Konstateringen, der har været fremme, af, at fornyelse af køkken og bad er eksempler på projekter, der ikke har et grønt bidrag, er forkert. Begrænsningen af ordningen på dette område er således sket på et fejlagtigt grundlag og bør ændres med det samme.

Det er positivt, at udvendig maling af ydervægge, døre og vinduer er med på positivlisten, men det undrer, at tagmaling ikke er med. Det bør det være; tagmaling øger i lige så høj grad materialernes levetid og er dermed klart "grønt".

Endelig bør nye metoder til opnåelse af de samme resultater som traditionelle processer omfattes på lige fod. Som eksempel kan nævnes processer til udtørring af fundamenter eller ydervægge, der ikke indebærer etablering af dræn, men som i visse tilfælde kan levere samme resultat. Sådanne processer bør omfattes. Herved vil ordningen også stimulere til produkt- og procesudvikling, hvilket i sig selv er positivt mht. ressourceforbrug.

Dansk Byggeri står naturligvis til rådighed for yderligere kommentarer og uddybning, hvis der er behov for det.

Venlig hilsen
Dansk Byggeri

Torben Liborius

Til Skatteministeriet

Dok. ansvarlig: NNH
Sekretær: JLO
Sagsnr.: s2016-008
Doknr.: d2016-075-4.0
4. januar 2016

Høringsvar fra Dansk Energi til Lov om ændring af ligningsloven (Grøn BoligJobordning 2016-17)

Dansk Energi takker for muligheden for at afgive svar på Skatteministeriets høring til Lov om ændring af ligningsloven (Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017).

Indledning

Først og fremmest skal det fremhæves, at Dansk Energi hilser denne grønnere BoligJobordning velkommen. Det bør fremover også være ordningens hensigt at understøtte den grønne omstilling. Den nye BoligJobordning, som træder i kraft fra 2016, har en række tiltag, som finder opbakning hos Dansk Energis medlemmer. Det gælder ikke mindst håndsrækningen til varmepumper og bedre bredbånd. Der er stadig behov for at fremme en samfundsøkonomisk fornuftig energioptimering og elektrificering, såvel som at udbrede højhastighedsinternet i form af fiberforbindelse i alle landsdele. Energiselskabernes er i dag aktive og vigtige aktører på markedet inden for energirenovering og udbredelse af fiberforbindelser til danskerne og ser med denne lovændring øget aktiviteter inden for specielt disse to områder.

I de følgende afsnit fremgår vores generelle bemærkninger til lovforslaget.

Generelt

Overordnet set har Dansk Energi følgende bemærkninger til lovforslaget i sin helhed.

1. Det er positivt med det øgede grønne fokus i forhold til den tidligere BoligJobordning med fokus på energieffektivisering, elektrificering af transportsektoren og etablering af varmepumper.
2. Det er potentielt problematisk, at løbetiden for lovændringen er begrænset til 2018 med risiko for ustabilitet i markedet. Ordningen kunne med fordel løbe frem mod 2020 og derved understøtte indfasningen af varmepumper og sikre investeringer i energieffektiviseringer frem mod en ny energiaftale i 2020.
3. Dansk Energi er positive over for en BoligJobordningen, der spiller ind i Danmarks klimapolitiske dagsorden, hvor energioptimering, elektrificering og varmepumper er hjørnesten på vejen mod fossil-uafhængighed.
4. Dansk Energi ser positivt på lovforslagets ændringer med henblik på at mindske dobbeltsubsidiert af ydelser, men ønsker at fremhæve, at energispareforpligtelsen ikke antages at falde ind under kategorien offentlig støtteordning.

DANSK ENERGI

Vodroffsvej 59 | DK-1900 Frederiksberg C | T: +45 35 300 400 | info@danseenergi.dk | www.danseenergi.dk

Ad 1, ændring i fradragsberettigede håndværkerydelser:

Dansk Energi ser positivt på, at der nu fokuseres på samfundsgavnige investeringer, såsom etablering af bredbånd, ladeetik til elbiler og energieffektiviseringer samt etablering af varmepumper i husholdninger. Såfremt Danmark skal opfylde de klimapolitiske forpligtelser og målsætning om et fossilfrit samfund, skal der investeres yderligere i energieffektiviseringer og udbredelse af Smart Energy, hvor øget udbredelse af højhastighedsforbindelser og elektrificering af transportsektoren er en forudsætning herfor. Vi har længe arbejdet på at få indført etablering af ladeetik til elbiler, fiberforbindelse til bredbånd og varmepumper i BoligJob-ordningen, og vi er naturligvis glade for, at det nu er blevet muligt. Vores medlemmers erfaring fra deres arbejde med energispareforpligtelser har vist, at energirådgivning er et af de virkemidler med størst additionel effekt, men at det ligeledes er få danskere, der ønsker at betale for rådgivning. Dansk Energi er derfor glade for, at det nu er muligt at fradrage udgifter hertil med henblik på at sætte skub i efterspørgslen på energirådgivning. Dansk Energi så gerne, at det også var etablering af el/gas hybridvarmepumper var inkluderet i ordningen sammen med etablering af individuel afmåling af hos elvarmekunder – begge tiltag, der spiller ind i Smart Energy dagsordenen.

Ad. 5, fordeling af fradragsberettigede udgifter:

Til trods for, at der ses positivt på begrænsningen af fradraget ved serviceydelser, ser vi begrænsningen af de samlede fradragsberettigede udgifter til grøn istandsættelse og etablering af bredbånd til 12.000 kr. som en hindring af samfundsgavnige investeringer. Dansk Energi vil anbefale, at denne begrænsning ophæves således at hele fradragsretten på 18.000 kr. kan benyttes ved grøn istandsættelse og etablering af bredbånd.

Ad. 6, begrænsning af dobbeltsubsidiering:

Dansk Energi ønsker at gøre det klart, at der kan være behov for, at det præciseres, at salg af indberetningsret af energibesparelser ikke er at betragte som en offentlig støtteordning og derved ikke omfattes af ændringerne i § 8, stk. 6, 1. pkt.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Nikolaj Nørregård Rasmussen

DANSK ENERGI

Vodroffsvej 59 | DK-1800 Frederiksberg C | T: +45 35 300 400 | info@danseenergi.dk | www.danseenergi.dk

Skatteministeriet
Att.: Thea Halse
Nicolai Eigveds Gade 28
1402 København K

4. januar 2016

Grøn bolig-job-ordning

Dansk Erhverv har den 2. december 2015 modtaget et lovforslag om ændring af ligningsloven (Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017) i høring.

Generelle bemærkninger

Overordnet set er Dansk Erhverv modstander af, at skattesystemet benyttes til at give støtte til specielle sektorer eller brancher, idet dette generelt forvrider investeringsbeslutninger og dermed ikke er den optimale måde at give skattelettelse på. Lovgivningsmæssigt bør der arbejdes mod at sikre størst mulig neutralitet i skattesystemet, hvilket bedst sikres ved at give lige vilkår for alle brancher, fjerne eksisterende forvriddninger og give generelle skattelettelse.

Det må dog også erkendes, at det danske skattesystem i dag har en forvriddende effekt – bl.a. via den høje marginalskat – hvor skatteldien medfører, at folk i større grad efterspørger sort arbejde eller laver gør-det-selv-arbejde, fremfor at købe ydelsen hvidt af professionelle.

Hvis man økonomisk skal retfærdiggøre en støtteordning, der udligner den forvriddning, som den høje marginalskat medfører, så bør den imidlertid gøres så bred som mulig og ikke diskriminere i mellem forskellige former for ydelser, da man dermed ellers erstatter en form for forvriddning med en anden.

Dansk Erhverv er tilhænger af, at man indfører en boligJobordning, der er så bred som mulig, og som virker effektivt i forhold til at mindske sort arbejde og transformere gør-det-selv-arbejde til hvidt arbejde. I Sverige har man gode erfaringer med den såkaldte RUT-ordning (rengøring, underhold og tvätt), som er målrettet mod servicesydelser. Den svenske RUT-ordning har haft en positiv effekt på det sorte arbejde og har skabt en ny hvid rengøringssektor rettet mod private. 17.000 personer er kommet i beskæftigelse, herunder i stor stil indvandrerkvinder, som ellers notorisk har haft svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Dansk Erhverv så på den baggrund derfor gerne, at man kopierede den svenske RUT-ordning, da dette kunne være et effektivt middel til at opbygge et hvidt servicemarked.

Dansk Erhverv mener, at det er uheldigt, at man har valgt at indsnævre den i forvejen beløbsmæssigt snævre danske boligJobordning ved at gøre den grøn. Erfaringerne med den eksisterende boligJobordning viser på håndværksdelen, at effekten på sort arbejde og gør-det-selv arbejde er begrænset, og at man dermed i stor stil giver tilskud til arbejde, der alligevel ville være blevet lavet.

Når det nu vælges at gøre ordningen endnu smallere, så kan man frygte, at ordningen i større grad bliver benyttet til at få foretaget ting i hjemmet, som alligevel skulle være lavet. En begrænsning i antallet af typer af arbejde, der er omfattet, kan også risikere at medføre en prisstigning på netop disse ydelser, hvorfor det ikke kan udelukkes, at en stor del af skatterabatten vil blive spist op af højere priser.

Dansk Erhverv mener også, at det er uheldigt, at man har valgt at begrænse det beløb, der kan bruges på at få udført serviceydelser. Selvom det er positivt, at man har valgt at øremærke en del af fradragsbeløbet i den nye boligJobordning til serviceydelser, så vil man fremover kun have mulighed for at benytte 6.000 kr. – mod tidligere 15.000 kr. – på serviceydelser.

Det fremgår af Skatteministeriets egen undersøgelse af den tidligere boligJobordning, at det netop er i forhold til serviceydelserne, at man har en effekt på gør-det-selv- og sort arbejde, og at det således er her, at man har en positiv beskæftigelseseffekt. Hvilket taler for at udvide servicedelen, frem for at begrænse den.

Specielle bemærkninger

Det forekommer som en fejl, at man har undtaget maling af tage i den foreslåede nye grønne boligJobordning. Hvis man maler et tag, kan man forlænge levetiden af det betragteligt, og maling af tage tjener derfor det samme formål som maling af vinduer, nemlig levetidsforlængelse af eksisterende byggeri og burde derfor klart falde ind under det grønne formål.

Dansk Erhverv stiller sig naturligvis til rådighed for uddybende bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jacob Ravn
Skattepolitisk chef

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Den 4. januar 2016

Fremsendt til: juragsamfundsoekonomi@skm.dk og th@skm.dk

Høringssvar - Forslag til lov om ændring af ligningsloven (Grøn Boligjobordning i 2016 og 2017)

Dansk Fjernvarme finder det positivt, at Boligjobordningen forlænges til 2016 og 2017 med særligt henblik på at fremme den grønne omstilling. Med lovforslaget videreføres fradrag for håndværksydelserne til udskiftning eller reparation af fjernvarmeunits. Desuden fremgår af listen over fradragsberettigede ydelser, at der gives fradrag for lønudgifter ved etablering af stikledning.

Konvertering af boligens varmeanlæg fra eksempelvis oliefyrt eller gas til fjernvarme vil betyde en væsentlig forbedring for miljøet, idet fjernvarme i vid omfang er baseret på vedvarende energi så som biomasse, overskudsvarme, affaldsvarme m.v. Boligjobordningen kunne efter den tidligere ordning delvist anvendes i forbindelse med konvertering til fjernvarme, idet det dog blev præciseret, at der ikke kunne gives fradrag for lønudgifter vedrørende investeringsbidraget men alene for lønudgiften forbundet med etablering af stikledningen.

Det formodes også at være gældende efter den nye ordning, at en forbruger ved omlægning af sin ejendoms varmeinstallation til fjernvarme kan få fradrag for lønudgiften til etablering og installation af henholdsvis stikledninger og fjernvarmeunits. Det vil dog være hensigtsmæssigt, om det af lovforarbejderne eller af SKAT blev præciseret, hvorledes lønfradraget skal beregnes i de tilfælde, hvor der anvendes et standardfradrag for etablering af stikledningerne.

Som udgangspunkt er det naturligvis de faktiske omkostninger inkl. moms, der skal ligges til grund for beregningen af det ligningsmæssige fradrag for lønudgiften. Det er imidlertid kutyme i branchen, at fjernvarmeselskaber tilbyder deres kunder, at de kan få etableret stikledningerne til en standardpris, som typisk er mindre end de faktiske omkostninger. I disse tilfælde anbefaler Dansk Fjernvarme, at fjernvarmeselskaberne beregner den fradragsberettigede lønandel af standardprisen forholdsvis med udgangspunkt i de faktiske omkostninger. Overstiger den beregnede lønandel den faktiske lønandel, er det selvfølgelig kun den faktiske lønudgift inkl. moms, der kan fratrækkes. SKAT har tidligere telefonisk godkendt ovenstående, og samtidig lovet, at der ville komme retningslinjer, som beskrev fremgangsmåden. Disse retningslinjer her imidlertid aldrig blevet udarbejdet.

Det bør desuden præciseres om der ved omlægning fra elvarme til fjernvarme kan gives fradrag for etablering af interne vandbårne anlæg i ejendommen.

Dansk Fjernvarme ser gerne, at der tages konkret stilling til følgende i forbindelse med vedtagelse af lovforslaget:

- Konvertering til fjernvarme er omfattet om den nye ordning for så vidt angår etablering af nye stikledninger og installering af ny fjernvarmeunit.
- At der ved beregning af lønandelen af en standardpris kan anvendes en forholdsvis beregning baseret på de faktiske omkostninger.
- At der gives fradrag for lønandelen ved etablering af interne vandbårne anlæg ved konvertering til fjernvarme.

Med venlig hilsen

Birgitte Faaborg Økonomisk konsulent

Direkte +45 7630 8039 Mobil +45 2585 1963 Mail bvf@daniskfjernvarme.dk

Thea Halse

Fra: Lene Nielsen <LNI@DLDK>
Sendt: 22. december 2015 10:55
Til: JP-Jura og Samfundsøkonomi
Cc: Thea Halse
Emne: RE: Høring - Lovforslag om grøn BoligJobordning 2016 og 2017

Til Skatteministeriet

Den 2. december 2015 (j. nr. 15-2253539) har Skatteministeriet udbedt sig Dansk Industris bemærkninger til et lovudkast om grøn BoligJobordning i 2016 og 2017.

I den anledning bemærkes, at DI ikke har bemærkninger til lovudkastet.

Med venlig hilsen

Lene Nielsen
Juridisk konsulent

(+45) 3377 3563
(+45) 29494402 (Mobile)
lni@dl.dk
dl.dk

Dansk Industri

From: Thea Halse [mailto:TH@skm.dk]

Sent: 2. december 2015 11:00

To: 'hoering@3f.dk' <hoering@3f.dk>; 'samfund@advokatsamfundet.dk' <samfund@advokatsamfundet.dk>; 'abf@abf-rep.dk' <abf@abf-rep.dk>; 'ae@ae.dk' <ae@ae.dk>; 'Pote@atp.dk' <Pote@atp.dk>; 'bl@bl.dk' <bl@bl.dk>; 'info@cepos.dk' <info@cepos.dk>; 'cevea@cevea.dk' <cevea@cevea.dk>; 'info@shipowners.dk' <info@shipowners.dk>; 'da@da.dk' <da@da.dk>; 'info@danskbyggeri.dk' <info@danskbyggeri.dk>; 'de@de.dk' <de@de.dk>; 'info@danskbyggeri.dk' <info@danskbyggeri.dk>; 'hoeringssager@danskerhverv.dk' <hoeringssager@danskerhverv.dk>; 'info@d-i-f.dk' <info@d-i-f.dk>; 'db@bdb.dk' <db@bdb.dk>; 'dt@datatilsynet.dk' <dt@datatilsynet.dk>; Erhvervspolitik <Erhvervspolitik@DI.dk>; 'service@danskeadvokater.dk' <service@danskeadvokater.dk>; 'regioner@regioner.dk' <regioner@regioner.dk>; 'info@skatteborgerne.dk' <info@skatteborgerne.dk>; 'info@ejendomsf.dk' <info@ejendomsf.dk>; 'sekretariat@ejerlederne.dk' <sekretariat@ejerlederne.dk>; 'letbyrder@eogs.dk' <letbyrder@eogs.dk>; 'info@fbnet.dk' <info@fbnet.dk>; 'mail@finansraadet.dk' <mail@finansraadet.dk>; 'foa@foa.dk' <foa@foa.dk>; 'fsr@fsr.dk' <fsr@fsr.dk>; 'fp@forsikringogpension.dk' <fp@forsikringogpension.dk>; 'hoering@horesta.dk' <hoering@horesta.dk>; 'hvr@hvr.dk' <hvr@hvr.dk>; 'ida@ida.dk' <ida@ida.dk>; 'hlp@lfb.dk' <hlp@lfb.dk>; 'kl@kl.dk' <kl@kl.dk>; 'kontakt@kraka.org' <kontakt@kraka.org>; 'hoering@if.dk' <hoering@if.dk>; Skatteankestyrelsen <sanst@sanst.dk>; 'lo@lo.dk' <lo@lo.dk>; 'lh@lederne.dk' <lh@lederne.dk>; 'formand@parcelhus.dk' <formand@parcelhus.dk>; 'info@rockwool.dk' <info@rockwool.dk>; Skatteankestyrelsen <sanst@sanst.dk>; Jesper Kiholm Andersen <Jesper.Kiholm@Skat.dk>; 'info@seges.dk' <info@seges.dk>; 'teknik@teknik.dk' <teknik@teknik.dk>; 'aeldresagen@aeldresagen.dk' <aeldresagen@aeldresagen.dk>
Subject: Høring - Lovforslag om grøn BoligJobordning 2016 og 2017

Høring – udkast til forslag til lov om ændring af ligningsloven
(Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017)

Hermed sendes ovennævnte lovforslag i høring. Der vedlægges desuden et resumé af lovforslaget samt høringsliste.

Eventuelle bemærkninger til lovforslaget bedes sendt til juraogøkonomi@skm.dk med kopi til th@skm.dk senest mandag den 4. januar 2016.

Lovforslaget forventes fremsat medio december 2015 med henblik på vedtagelse hurtigst muligt i 2016.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til:

Thes Halse	72 37 17 42
eller	
Annemette Ottosen	72 37 33 45.

Med venlig hilsen

Thes Halse
Specialkonsulent
Person og Pension

Tel. +45 72 37 17 42
Mail TH@skm.dk

Skatteministeriet

Skatteministeriet/Ministry of Taxation
Nicolai Eigtveds Gade 28
DK 1402 - København K

Mail skm@skm.dk
Web www.skm.dk

Skatteministeriet

Nicolai Elgtveds Gade 28

1402 København K

E-mail: juraogsamfundsøkonomi@skm.dk, th@skm.dk

Vedr Grøn BoligJobordning 2016 og 2017

Danske Arkitektvirksomheder takker for muligheden for at blive hørt i forbindelse med ændringerne i BoligJobordningen for 2016 og 2017.

Forslaget fokuserer på at reducere energiforbruget i eksisterende boliger, og åbner i den forbindelse for at energirådgivning bliver fradragsberettiget. Det bakker Danske Arkitektvirksomheder varmt op om. Vi anser Grøn Omstilling for at være en bydende nødvendighed, og bæredygtigt byggeri er et af arkitektvirksomhedernes vigtigste forretningsområder. Byggeriet anslås at stå for ca. 40% af det samlede energiforbrug og ca. 35% af det samlede ressourceforbrug i Danmark. Derfor er byggeriet en af de væsentligste sektorer at skabe incitamenter for, som kan medvirke til at private aktører reducerer deres energi- og ressourceforbrug, samtidigt med at de vedligeholder og forbedrer eksisterende boliger.

Vi har følgende kommentarer til forslaget:

Energirådgivning skal være uvildig

Det er ikke hidtil lykkedes at skabe de rette incitamenter til at få flere private boligejere til at energirenovere. Med 1 mio enfamiliehuse i Danmark står vi med et uforløst potentiale for energibesparelser, som BoligJobordningen kan medvirke til at realisere. I forhold til potentialet har hidtidige initiativer som har fokuseret på energirenovering som tekniske tiltag alene, baseret på rentabilitet og tilbagebetalingstider, ikke haft den store succes.

Energistyrelsen udpeger rådgivning som det mest virkningsfulde virkemiddel til at opnå energibesparelser (Energistyrelsen, Grøntmij & Deloitte, 2015, s. 7, Se link nedenfor). Men for at rådgivningen skal have maksimal effekt skal den tillige være uvildig, og ikke bundet op af andre kommercielle interesser. Hvis rådgivningen udføres af leverandører af specifikke produkter eller entreprenørydelser risikerer man, at der ikke foretages en helhedsvurdering

uafhængigt af leverandørinteresser, og at additionalitetseffekten dermed forsvinder.

Et eksempel kunne være installation af en varmepumpe. Hvis huset er vellsoleret er det godt og energieffektivt valg. Hvis huset ikke er vellsoleret er energibesparelsen minimal. Her kræver det uvildig rådgivning at opstille en helhedsbetragtning og hjælpe husejeren med at træffe det rette valg.

Efter vores opfattelse sammenblander BedreBolig-ordningen rådgivning og udførelse på en uheldig måde, uagtet at nogle af Danske Arkitektvirksomheders medlemmer indgår heri. En BedreBolig rådgiver, som også er entreprenør, har mulighed for at tilbyde rådgivningen billigt hvis ikke gratis, ved at lægge honoraret for rådgivningen over på entreprisen. Det er en mulighed, som klassisk rådgivende arkitekter og ingeniører ikke har.

Vi mener derfor, at man bør stille krav om at fradragsberettiget energirådgivning er uvildig: Man bør ikke kunne få fradrag for rådgivning, og efterfølgende fradrag for entrepriser eller leverancer, som udføres af samme 'rådgiver' eller et firma i samme konsortium.

http://www.ans.dk/sites/ans.dk/files/forbrug-besparelser/energieleksebernes-sporeindsats/Lovgrundlagkontrolleresultater/Lovgrundlag/sammenfatning_-_evaluering_af_energieleksebernes_energispareindsats.pdf

Arkitekters energirådgivning er kvalitativ – og virker bedst netop derfor.

Bygningsejere har brug for en afklarende, personlig dialog med en rådgiver, hvis de skal sætte gang i en energirenovering, viser et PhD studie fra Aalborg Universitet af Nicolas Galiotto. Dialogen skal sammenfatte deres mange ønsker og behov i et projekt, der integrerer funktionalitet, holdbarhed og oplevede kvaliteter, – og det er netop arkitekters kernekompetence og primære forretningsområde.

Arkitekters energirådgivning er kvalitativ og dialogbaseret. Den benytter nogle gange, men ikke altid, beregninger af energibesparelser og tilbagebetalingstider ved specifikke renoveringstiltag. Rådgivningen materialiserer sig i de specifikke designforslag beskrevet i tegninger og arbejdsbeskrivelse, og energieffektivisering indgår oftest som et blandt flere renoveringstiltag. Energieffektiviseringsforslag igangsættes som regel ikke pga rentabilitetsberegninger, men fordi man 'alligevel er i gang' og det derfor giver mening at udføre tiltagene som led i en generel forbedring af boligen.

Der skal naturligvis kunne kræves dokumentation for udførelsen af energirådgivningen, ligesom man må kræve at energirådgivningsdelen udskilles fra øvrig rådgivning når der faktureres. Her bør der i teksten tilføjes, at

rådgivningen skal dokumenteres i en skriftlig rapport og/eller tegningsmateriale, der beskriver energirenoveringstiltag.

Beskrivelsen af rådgivningsydelser i de fire punkter under Bemærkninger til §1 Energirådgivning til Energiforbedringer, mener vi har en god fleksibilitet ifht at befordre arkitekturrådgivning til energiforbedringer. Den fleksibilitet skal fastholdes.

Hvem kan yde energirådgivning? –Konkurrenceforvridning skal undgås

Der skal naturligvis kunne stilles krav til ledigheden af rådgivningen, men hvordan skal det sikres? Vi synes dette er uafklaret i forslaget, og de foreliggende formuleringer medvirker til at favorisere en enkelt – meget lille – gruppe rådgivere, idet den specifikt nævner BedreBoligrådgivere som et eksempel på kvalificerede rådgivere. Det kan opfattes som konkurrenceforvridende, hvis en enkelt gruppe rådgivere nævnes specifikt i forbindelse med forslaget, eller i forbindelse med de oplysninger, der gives boligejerne, når de søger information eller fradrag.

Hvis man stiller krav til uddannelse, hvilket er rimeligt og nødvendigt, bør man nævne at rådgivningen kan udføres af rådgivende arkitekter, ingeniører eller konstruktører som har en uddannelse fra en statsanerkendt uddannelsesinstitution, og herefter medtage diverse korte uddannelsesstiltag med specifikt energirenoveringsfokus, som f.eks. BedreBoligordningens uddannelse og andre.

Omfattende renoveringer, ombygning og tilbygning

BoligJob-ordningens fradragsberettigede tiltag fokuserer på renoveringstiltag, og har dermed en tendens til at overse potentialet i om- og tilbygninger.

I mange arkitektopgaver indgår energieffektiviseringstiltag i omfattende renoveringstiltag, som også kan omfatte tilbygninger og ændringer i bygningens form og konstruktion. Hvis en bygning ombygges, eller tilføjes en ny tagetage, en tilbygning eller en omfattende udskiftning af facaden, kan bygningens samlede energiforbrug ofte sænkes.

Derfor bør det specificeres at rådgivning om energibesparelser i forbindelse med om-eller tilbygninger også er fradragsberettiget.

Fradragsmulighed for boligforbedringer i etageejendomme.

For at give incitamentet til energirenovering af etageboliger er det vigtigt at fradragsmulighederne kan håndteres smidigt og gennemskueligt for boliger i etageejendomme. Renovering af etageejendomme foregår næsten altid i kontraktsforhold mellem boligforeninger eller ejendomsforeninger og rådgivere,

Skatteministeriet
Nicolai Eigveds Gade 28
1402 København K

Sendt til: juraogsamfundsoekonomi@skm.dk,
th@skm.dk og jm@jm.dk

18. december 2015

Vedrørende høring over forslag til lov om ændring af ligningsloven

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

Ved e-mail af 2. december 2015 har Skatteministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast.

CVR-nr. 11-88-37-29

Udkastet giver ikke umiddelbart Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

Datatilsynet skal i øvrigt påpege, at der efter persondatalovens¹ § 57 alene er pligt til at høre tilsynet ved udarbejdelse af retsforskrifter der har betydning for beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af oplysninger.

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

Kopi af dette brev sendes til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

J.nr. 2015-112-0507
Sagsbehandler
Anders Petersen
Direkte 3319 3221

Med venlig hilsen

Anders Petersen

---

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer.

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1428 København K
juraogstatistik@skatteministeriet.dk
cc.: th@skatteministeriet.dk

15. december 2015

Juridisk konsulent
Henrik de Sibra
Telefon +45 33 12 03 30
hds@ejendomsforeningen.dk

J.nr. 15-2253539

Høring vedr. Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017.

Skatteministeriet har den 2. december 2015 udsendt forslag til ændring af ligningsloven med henblik på at fastsætte en ny BoligJobordning for 2016 og 2017 med fokus på miljø og klimasikring.

Som erhvervsorganisation for ejere, udlejere og administratorer af fast ejendom i Danmark giver lovforslaget anledning til følgende bemærkninger:

Det er først og fremmest positivt, at der er fokus på energioptimering og klimatilpasning af bygningsmassen. Ejendomsforeningen Danmark er imidlertid ikke generelt tilhænger af tilskudsordninger, og vi så hellere en bredere ordning, hvor der anvendes enklere og mere markedskonforme midler til at sætte gang i energirenoveringerne i de private udlejningsejendomme mv.

Det fremgår, at det er en betingelse for lejere, andelshavere og ejere af ejerlejligheder for opnåelsen af fradraget for håndværksydelser, at man har en individuel råderet over den del af boligen, som arbejdet udføres på. Energooptimerings- og klimatilpassingsarbejder udføres typisk på ejendommens klimaskærm og andre steder uden for lejlighederne. Dermed vil ordningen ikke have nogen grøn effekt på udlejningsejendomme, andelsejede ejendomme og ejerlejlighedsejendomme.

Udlejningsejendomme og foreningsejendomme udgør en meget stor andel af den danske bygningsmasse. Der mangler stadigvæk her tiltag, som på enkel vis gør det økonomisk holdbart at energioptimere og klimatilpasse ejendommen.

Der er i forhold til området for private udlejningsejendomme den særlige udfordring, at ordninger som "Tilskud til energirenovering" og "Aftalt Grøn byfornyelse" i private udlejningsejendomme er yderst komplicerede i et omfang, som gør dem næsten uanvendelige.

Ejendomsforeningen Danmark har tidligere i en række høringsvar gjort opmærksom på, at lovgivningen ikke imødekommer paradoksproblemet i tilstrækkelig grad. I private udlejningsejendomme er det ejer, der betaler investeringen i energirenovering, mens det primært

EJENDOMSFORENINGEN DANMARK

Hørre Voldgade 2 | 1358 København K | +45 33 12 03 30 | www.ejendomsforeninger.dk | CVR-nr. 10 39 02 14

er lejer, der høster gevinsten i form af lavere energiregning og bedre komfort. Der er derfor ikke tilstrækkeligt incitament for udførelsen af disse arbejder i bredere forstand.

Det problem ændrer det fremlagte forslag til ændring af ligningsloven med henblik på at fastsætte en ny BoligJobordning for 2016 og 2017 med fokus på miljø og klimasikring ikke på.

Med venlig hilsen

Torben Christensen
Ejendomsforeningen Danmark

Fra: sekretariat ejerlederne.dk <sekretariat@ejerlederne.dk>
Sendt: 4. januar 2016 14:02
Til: JP-Jura og Samfundsøkonomi
Cc: Thea Halse; formand ejerlederne.dk
Emne: Høringssvar :: j.nr.: 15-2253539 – Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017

Tak for brev af 2. december 2015.

Ejerlederne kan udtrykke støtte til den fortsatte mulighed for, at skatteborgerne i et vist omfang kan få fradrag for køb af ydelser til forbedring af deres boliger. Ejerlederne er som samlingspunkt for ejerledede virksomheder glade for at skatteborgerne får denne mulighed, da den utvivlsomt vil styrke omsætningen i små og mellemstore virksomheder, der er kendetegnet ved at være ledet af deres ejer.

Vi har noteret os, at den foreslåede ordning har et snævrere sigte end den tidligere ordning. Ejerlederne så helst at der var mindre begrænsninger i anvendelsesområdet. Der er et behov for, at skatteborgerne kan få et fradrag for investeringer i deres ejendom, og vi er overbevist om, at selv en begrænset mulighed som denne vil medvirke til, at sort arbejde bliver mindre attraktivt.

p.b.v.

Jette Ziegler
Sekretariat
T: 2031 8324
www.ejerlederne.dk

Erhvervsorganisationen Ejerlederne

Thea Halse

Fra: Anna Holtt Langlet <AnnHol@erst.dk>
Sendt: 3. december 2015 10:24
Til: JP-Jura og Samfundsøkonomi
Cc: Thea Halse
Emne: Erhvervsstyrelsens høringsvar vedr. Lovforslag om grøn BoligJobordning 2016 og 2017 (ERST Sagsnr. 2015 - 14224)

Kære Skatteministeriet

Erhvervsstyrelsen har modtaget nedenstående høring vedr. "Lovforslag om grøn BoligJobordning 2016 og 2017".

Høringen giver ikke Erhvervsstyrelsen anledning til bemærkninger, idet forslaget ikke medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Fra januar 2015 er alle ministerier pålagt nye krav om styrkede erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger ved forslag til ny regulering med væsentlige konsekvenser for erhvervslivet. Se www.erst.dk/konsekvensvurderinger for mere information.

Med venlig hilsen

Anna Holtt Langlet
ERHVERVSTYRELSEN
Team Jura

Dahleups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

Fra: Thea Halse [<mailto:ma@TH@skm.dk>]
Sendt: 2. december 2015 11:01
Til: 'hoering@3f.dk'; 'samfund@advokatsamfundet.dk'; 'abf@abf-rep.dk'; 'ae@aa.dk'; 'Pote@atp.dk'; 'bl@bl.dk'; 'info@cepos.dk'; 'cevea@cevea.dk'; 'info@shipowners.dk'; 'da@da.dk'; 'info@danskbyggeri.dk'; 'de@de.dk'; 'info@danskbyggeri.dk'; 'hoeringssager@danskertiverv.dk'; 'info@d-i-f.dk'; 'db@bdb.dk'; 'dt@datatilsynet.dk'; 'skatafd@di.dk'; 'service@danskeadvokater.dk'; 'regioner@regioner.dk'; 'info@skatteborgerne.dk'; 'info@ejendomsf.dk'; 'sekretariat@ejerlederne.dk'; Letbyrder; 'info@fbnet.dk'; 'mail@finansraadet.dk'; 'foa@foa.dk'; 'fsr@fsr.dk'; 'fp@forsikringogpension.dk'; 'hoering@horesta.dk'; 'hvr@hvr.dk'; 'lda@lda.dk'; 'hlp@lfb.dk'; 'ld@kl.dk'; 'kontakt@kraka.org'; 'hoering@lf.dk'; Skatteankestyrelsen; 'lo@lo.dk'; 'lh@lederne.dk'; 'formand@parcelhus.dk'; 'info@rockwool.dk'; Skatteankestyrelsen; Jesper Kiholm Andersen; 'info@seges.dk'; 'teknig@teknig.dk'; 'aeldresagen@aeldresagen.dk'
Emne: Høring - Lovforslag om grøn BoligJobordning 2016 og 2017

Høring – udkast til forslag til lov om ændring af ligningsloven
(Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017)

Herved sendes ovennævnte lovforslag i høring. Der vedlægges desuden et resumé af lovforslaget samt høringsliste.

Eventuelle bemærkninger til lovforslaget bedes sendt til kursamfundsoekonomi@skm.dk med kopi til th@skm.dk senest mandag den 4. januar 2016.

Lovforslaget forventes fremsat medio december 2015 med henblik på vedtagelse hurtigst muligt i 2016.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til:

Thea Halse 72 37 17 42
eller
Annemette Ottosen 72 37 33 45.

Med venlig hilsen

Thea Halse
Spécialkonsulent
Person og Pension

Tel. +45 72 37 17 42
Mail TH@skm.dk

Skatteministeriet/Ministry of Taxation
Nicolai Eigtveds Gade 28
DK 1402 - København K

Mail skm@skm.dk
Web www.skm.dk

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

4. januar 2016

**Høring over udkast til forslag til lov om ændring af
ligningsloven (Grøn BoligJobordning i 2016 og
2017), H350-15.**

Skatteministeriet har den 2. december 2015 fremsendt ovennævnte forslag til FSR
- danske revisorer med anmodning om bemærkninger.

FSR har for nærværende ingen bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen

Bjarne Gimsing
Formand for skatteudvalget

Kasper Bring Truelsen
Skattekonsulent

FSR - danske revisorer
Kongens Nytorvsgade 8
DK - 1308 København K

Telefon +45 3303 9191
far@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 65 00 72 18
Danske Bank
Reg. 8641
Konto nr. 2500183296

Skatteministeriet

juraogsamfundsoekonomi@skm.dk

cc: th@skm.dk

Walds Brygge 26
Postboks 1390
2300 København S
tlf 33 93 20 00
fax 33 32 01 74
hwr@hwr.dk
hwr.dk

18. december 2015

Håndværkerådets høringsvar til lovforslag om grøn BoligJobordning i 2016 og 2017

Håndværkerådet er generelt positivt over for lovforslaget med de få forbehold, at vi gerne havde set en uændret fortsættelse af den eksisterende ordning med mulighed for at give fradrag til de samme håndværkerydelser som hidtil.

Vi ser således ikke nogen overbevisende argumenter for at ændre ordningen i grøn retning, da ordningen i langt overvejende grad allerede er blevet brugt til energibesparende investeringer.

Vi mener, at BoligJobordningen er et vigtigt redskab til at begrænse omfanget af sort arbejde, og vi er derfor ikke enige i de analyser af sort arbejde, som Rockwool Fonden har foretaget, og som ofte lægges til grund i den politiske debat.

Håndværkerådets egne analyser viser således, at BoligJobordningen siden starten i juni 2010 har lagt en betydelig dæmper på det sorte arbejde. Det er effekter, som bør medtages i det samlede regnestykke af BoligJobordningens statsfinansielle virkninger – og som ifølge Håndværkerådets mening bidrager positivt til at reducere de samlede omkostninger. Det er efter vores oplysninger også de effekter, som man har kunnet spore i Sverige, hvor fradraget har været markant større.

BoligJobordningen har siden juni 2010 været behæftet med betydelig politisk usikkerhed, hvilket giver uheldige hamstringeffekter i byggesektoren.

Derfor er det Håndværkerådet holdning, at der snarest muligt bør skabes sikkerhed om ordningen, og Håndværkerådet vil derfor anbefale, at den bliver gjort permanent, og at der i god tid bliver taget politisk initiativ til at sikre denne permanentgørelse af BoligJobordningen.

Med venlig hilsen

Frank Korsholm

Thea Halse

Fra: Ole Rejnhold Daugaard <ORD@kl.dk>
Sendt: 12. januar 2016 09:04
Til: Thea Halse
Cc: Michael Laursen
Emne: SV: Høring - Lovforslag om grøn BoligJobordning 2016 og 2017

Kære Thea

Jeg beklager det sene svar.

KL har ingen bemærkninger, men kvitterer for, at virkningen af lovforslaget for de selvbudgetterende kommuner i 2016 neutraliseres.

Med venlig hilsen

Ole Rejnhold Daugaard

Specialkonsulent
Økonomisk Sekretariat

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København

D +45 3370 3531
E ORD@kl.dk

T +45 3370 3370
W kl.dk

Fra: Thea Halse [<mailto:TH@skm.dk>]

Sendt: 2. december 2015 11:00

Til: 'hoering@3f.dk' <hoering@3f.dk>; 'samfund@advokatsamfundet.dk' <samfund@advokatsamfundet.dk>;
'abf@abf-rep.dk' <abf@abf-rep.dk>; 'ae@ae.dk' <ae@ae.dk>; 'Pote@atp.dk' <Pote@atp.dk>; 'bl@bl.dk' <bl@bl.dk>;
'info@cepos.dk' <info@cepos.dk>; 'cevea@cevea.dk' <cevea@cevea.dk>; 'info@shipowners.dk'
<info@shipowners.dk>; 'da@da.dk' <da@da.dk>; 'info@danskbyggeri.dk' <info@danskbyggeri.dk>; 'de@de.dk'
<de@de.dk>; 'info@danskbyggeri.dk' <info@danskbyggeri.dk>; 'hoeringssager@danskerhverv.dk'
<hoeringssager@danskerhverv.dk>; 'info@d-i-f.dk' <info@d-i-f.dk>; 'db@bdb.dk' <db@bdb.dk>;
'dt@datatilsynet.dk' <dt@datatilsynet.dk>; 'skatafd@di.dk' <skatafd@di.dk>; 'service@danskeadvokater.dk'
<service@danskeadvokater.dk>; 'regioner@regioner.dk' <regioner@regioner.dk>; 'info@skatteborgerne.dk'
<info@skatteborgerne.dk>; 'info@ejendomsf.dk' <info@ejendomsf.dk>; 'sekretariat@ejerlederne.dk'
<sekretariat@ejerlederne.dk>; 'Letbyrder@eogs.dk' <Letbyrder@eogs.dk>; 'info@fbnet.dk' <info@fbnet.dk>;
'mail@finansraadet.dk' <mail@finansraadet.dk>; 'foa@foa.dk' <foa@foa.dk>; 'fsr@fsr.dk' <fsr@fsr.dk>;
'fp@forsikringogpension.dk' <fp@forsikringogpension.dk>; 'hoering@horesta.dk' <hoering@horesta.dk>;
'hvr@hvr.dk' <hvr@hvr.dk>; 'ida@ida.dk' <ida@ida.dk>; 'hlp@ifb.dk' <hlp@ifb.dk>; KL <KL@kl.dk>;
'kontakt@kraka.org' <kontakt@kraka.org>; 'hoering@lf.dk' <hoering@lf.dk>; Skatteankestyrelsen
<sanst@sanst.dk>; 'lo@lo.dk' <lo@lo.dk>; 'lh@lederne.dk' <lh@lederne.dk>; 'formand@parcelhus.dk'
<formand@parcelhus.dk>; 'info@rockwool.dk' <info@rockwool.dk>; Skatteankestyrelsen <sanst@sanst.dk>; Jesper
Kiholm Andersen <Jesper.Kiholm@Skat.dk>; 'info@seges.dk' <info@seges.dk>; 'teknig@teknig.dk'
<teknig@teknig.dk>; 'aeldresagen@aeldresagen.dk' <aeldresagen@aeldresagen.dk>

Emne: Høring - Lovforslag om grøn BoligJobordning 2016 og 2017

Høring – udkast til forslag til lov om ændring af ligningsloven
(Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017)

Hermed sendes ovennævnte lovforslag i høring. Der vedlægges desuden et resumé af lovforslaget samt høringsliste.

Eventuelle bemærkninger til lovforslaget bedes sendt til juraogsamfundsoekonomi@skm.dk med kopi til th@skm.dk senest mandag den 4. januar 2016.

Lovforslaget forventes fremsat medio december 2015 med henblik på vedtagelse hurtigst muligt i 2016.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til:

Thea Halse 72 37 17 42

eller

Annemette Ottosen 72 37 33 45.

Med venlig hilsen

Thea Halse

Specialkonsulent

Person og Pension

Tel. +45 72 37 17 42

Mail TH@skm.dk

Skatteministeriet

Skatteministeriet/Ministry of Taxation

Nicolai Eigtveds Gade 28

DK 1402 - København K

Mail skm@skm.dk

Web www.skm.dk

Dato 4. januar 2016
Side 1 af 2

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K
Att.: Thes Halse og Annemette Ottosen

Høringsvarer er sendt elektronisk til jumossamlund@skattemin.dk med kopi til th@skattemin.dk

Landbrug & Fødevarer FmBA

Asløjsgade 3
DK 1409 København V

T +45 3339 4000

F +45 3339 4141

E info@lf.dk

W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høring af udkast til forslag til lov om ændring af ligningsloven (Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017), j.nr. 15-2253539

Landbrug & Fødevarer takker for muligheden for at afgive bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af ligningsloven (Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017), som er sendt i høring den 2. december 2015.

Landbrug & Fødevarer har den 9. december 2015 afgivet en række bemærkninger til lovforslaget. Vores yderligere bemærkninger fremgår nedenfor.

Det fremgår af bilag 1 til lovforslaget, at "reparation eller udskiftning af gasfyrskedler og varmeanlæg" og "installation, reparation eller udskiftning af solceller og husstands vindmøller er fradragsberettiget.

Det forventes at gælde uanset om solceller placeres eller er placeret på taget af boligen, på jorden eller på andre bygninger på ejendommen, så længe de forsyner hjemmet med strøm, og tilsvarende uanset varmeanlæggets placering, så længe anlægget er hjemmets varmekilde.

Samtidig forventer Landbrug & Fødevarer, at blokedsanlæg er inkluderet i "varmeanlæg", selvom de ikke længere nævnes specifikt som i den nuværende §8V. Det ville være beundringsværdigt, om der kan opnås fradrag til reparation af gaskedler, hvis der ikke kan til blokedsanlæg, der er en del af den fremtidige grønne varmeudvikling. Begge typer kedler kan udskiftes til nye og mere energieffektive modeller, der kan reducere brændselsforbruget og eventuelle emissioner.

Reparation, installation eller udskiftning af blokedsanlæg, herunder pillefyr, biomassefyr og fastbrændselskedler er derfor i meget høj grad en grøn håndværksydelse, uanset lovforslagets uheldige formulering (s. 11f).

Inden for energiudvikling og anvendelse er der forskellige typer af støtte. Det kunne være formålstjenstligt, hvis der fremgik hvilke typer "offentlige støtteordninger", der er tale om, når der beskrives, at der ikke kan opnås fradrag, hvis der ydes tilskud eller andre offentlige støtteordninger. En ordning som mange opfatter som offentligt tilskud er f.eks. salg af energibesparelser. Vi forventer, at der forresten kan opnås fradrag, selvom energibesparelsen sælges.

Landbrug & Fødevarer er en selvstændig organisation for landbrugs, fødevarer- og agerudviklingen. Med en ekspertise på over 150 millioner kroner årligt og med 169.000 landbrugsmæssige repræsentanter er vi Danmarks vigtigste ekspertise.

Ved at styrke og udvikle vores ekspertise bidrager vi til at sikre, at vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

Ønskes ovenstående uddybet er I velkomne til at kontakte undertegnede, ligesom vi for en god ordens skyld gerne vil forbeholde os muligheden for at vende tilbage med yderligere kommentarer, hvis vi finder det nødvendigt.

Med venlig hilsen

Frederik Waaben
Seniorrådgiver

Team Vækst, Forskning & Fedevarer

D +45 333 94678
M +45 2939 2503
E frwa@il.dk

Skatteministeriet
Att.: Thea Halse og Annemette Ottosen

9. december 2015

Høringssvar vedrørende lovudkast om boligjobordningen

Jeres j.nr. 15-2253539

SEGES takker for at have modtaget lovforslaget i høring.

Vi har nedenstående bemærkninger til det fremsendte lovforslag. En del heraf vedrører som adviseret problemstillingerne vedrørende forskudte indkomstår. Det vil være en fordel, hvis der kan tages højde for dette allerede inden lovforslaget fremsættes.

Forskudte indkomstår

De forskudte indkomstår har ved stort set hvert lovforslag på dette område givet anledning til udfordringer, ligesom de giver anledning til udfordringer ift. SKATs indberetningssystem. Der kan herved bl.a. henvises til høringssvar afgivet til L 5.

Beskrivelse af overgangen fra det ene regelsæt til det næste for forskudte indkomstår

Der savnes en stillingtagen til og beskrivelse af de forhold, der gør sig gældende for forskudte indkomstår ift. at reglerne om de omfattede ydelser ændres og at fradragsloftet differentieres.

Ligesom der bør tages højde for betalingstidspunkterne i forhold til forskudte indkomstår. Og SKATs administrative løsning ift. indberetning bør tage højde for, at nogle af de eksisterende ydelser fortsat kan være fradragsberettigede i indkomståret 2016, selvom ydelserne udgår fra og med 1. januar 2016.

Baggrunden herfor er, at man med boligjobordningen generelt har kørt efter kalenderår ift. hvilke arbejder, der er omfattet, og mht. virkningsperiode.

Efter gældende ret er der fradrag for udgifter under loftet på 15.000 kr. for udgifter vedrørende arbejder udført i kalenderåret 2015 og som er betalt i løbet af indkomståret, dog senest 29/2 2016.

Dvs. at personer med bagudforskudt indkomstår i deres indkomstår 2016 vil have fradrag for udgifter efter de nugældende regler udført i perioden fra begyndelsen af indkomståret 2016 og indtil 31/12 2015, og hvor betalingen sker senest 29/2 2016.

Disse skatteydere har indrettet sig efter gældende lov, og kan således have fået udført arbejde omfattet af de gældende regler.

Med lovforslaget vil de i anden del af deres indkomstår have fradrag efter de nye regler. Det giver bl.a. en udfordring med fradragslofterne mv. Ligeledes skal disse skatteydere være særligt opmærksomme på, at betalingsfristerne ved overgangen er noget forskellige fra det, der gælder for andre skatteydere. Den generelle hovedregel er jo, at man kan betale for arbejdet udført i løbet af indkomståret indtil to måneder efter udløbet af indkomståret. Dette gælder dog ikke for arbejder omfattet af de nugældende regler, idet disse skal betales senest 29/2 2016.

Tilsvarende vil disse personer også have fradrag i indkomståret 2016 for noget af det arbejde, der udføres i 2017, hvorfor § 2, stk. 3, skal tilpasses, så den tager højde herfor.

Ovenstående er en direkte udløber af retsstillingen og vi her løbende fået de særlige forhold for personer med forskudte indkomstår bekræftet undervejs ift. de nugældende regler.

Der skal derfor kraftigt opfordres til, at der tages højde for forskudte indkomstår. Herunder såvel ift. fradragslofterne som ift. fradragstidspunkterne (herunder § 2, stk. 3).

Her bør der bl.a. tages højde for følgende situationer:

Situation 1:

En skatteyder med forskudt indkomstår har allerede i tilfælde af de eksisterende regler indtil 31/12 2015 fået udført serviceydelser for op til 15.000 kr., der skal henføres til indkomståret 2016. Disse bør ikke forhindres i at få fradrag for de nye grønne ydelser op til 12.000 kr.

Situation 2:

En skatteyder med forskudt indkomstår har allerede i tilfælde af de eksisterende regler indtil 31/12 2015 fået udført håndværksydelser for op til 15.000 kr., der skal henføres til indkomståret 2016. Disse bør ikke forhindres i at få fradrag for serviceydelser op til 6.000 kr.

Hvis man ikke kan følge dette som udgangspunkt for overgangsbestemmelserne, bør der tages højde for, hvis det er brugt fx 8.000 kr., 10.000 kr., 12.000 kr. osv. Det bliver hurtigt meget kompliceret.

Særligt om tilskud efter anden lovgivning og fradrag

Det fremgår af de hidtil gældende regler i LL § 8 V, stk. 6, at der ikke kan gives fradrag for udgifter til arbejder, som der er ydet tilskud til efter andre offentlige støtteordninger. Fremadrettet ændres formuleringen, således, at der tilføjes *"til arbejder vedrørende etablering af elproduktion fra vedvarende energianlæg ..., hvis der modtages offentlig driftsstøtte til disse anlæg, eller til arbejder vedrørende afmontering af brændeovne og pejseindsats, hvis der modtages offentligt tilskud til skrotning af disse."* (Min udeladelse).

Overst s. 9 skrives, at det tydeliggøres, at den manglende fradraget også gælder for arbejder vedrørende solcelleanlæg mv.

Efter SEGES opfattelse er dette ikke en tydeliggørelse men en udvidelse af begrænsningen af fradragsretten. Tilskud i form af driftsstøtte er ikke tilskud til arbejde med installation af et af disse VE-anlæg, og har efter vores vurdering ikke hidtil været omfattet af fradragsbegrænsningen.

De omfattede ydelser

Det kan undre, at reparation af døre og vinduer ikke medtages i de omfattede ydelser, når udskiftning medtages. Med den rette reparation må det antage, at det kan være lige så energibesparende at reparere som at udskifte døre/vinduer. Miljømæssigt kan det endda antages, at en reparation er at foretrække.

Det må forudses, at der kommer flere afgrænsningsproblemer ift. isoleringsarbejder og "konstruktionsarbejder" end det, bemærkningerne tager højde for.

I forbindelse med de omfattede ydelser angives, at arbejder vedrørende dræn og afløbsinstallationer er omfattet. I visse situationer vil dette forudsætte installation/reparation af pumper mv- for at det virker efter hensigten. Kan skatteministeriet bekræfte, at lønudgiften vedrørende dette arbejde er omfattet?

Det kunne i relation til håndværkerydelserne være hensigtsmæssigt med et skema med 3 kolonner over, 1) hvilke ydelser, der både er omfattet af de hidtidige regler og af de nye, 2) hvilke ydelser der er nye, og 3) hvilke ydelser der er omfattet af de hidtidige regler, men som udgår. Som supplement til beskrivelsen af nogle af disse forhold i bemærkningerne. Det ville være mere tilgængeligt og overskueligt.

Periodiseringsproblemer

Øverst på side 26 beskrives forholdene vedrørende arbejder, der er igangsat i 2015 men ikke færdiggjort. Det anføres, at der i så fald er behov for en opdeling på fakturaen. I nogle få tilfælde kan der vel også være behov for en stillingtagen til, hvad det er der betales, hvis kun en del af fakturaen betales inden udgangen af februar 2016 og tilsvarende inden udgangen af februar 2018. Er det lønandelen og i så fald i første omgang lønnen for den først udførte arbejde osv.

Det må anbefales, at der her opereres med et princip om at der først betales for det først udførte arbejde.

Henvisning

I § 2, stk. 3, anføres, at "§ 1, nr. 3, finder tilsvarende anvendelse...."

Ved § 1, nr. 3, ændres 1. marts 2016 til 1. marts 2018. Der er umiddelbart tale om en forkert henvisning, idet det er vanskeligt at se, at dette finder tilsvarende anvendelse.

Venlig hilsen

Jens Jul Jacobsen
Specialkonsulent, Cand.jur.

Økonomi & Virksomhedsledelse

D +45 8740 5129

M +45 3092 1759

E is@seges.dk

ROCKWOOL A/S
Hovedgaden 501
2840 Hødehusene

Telefon: +45 46561616
Fax: +45 46562405
CVR Nr. 42391718
Internet: www.rockwool.dk

Dato: 2016-01-04
SK/MG
"RW-SC" 1/16

Skatteministeriet

**Vedr. Høring om L 95 – Forslag til lov om ændring af ligningsloven
(Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017)**

I forslaget til lovtækt og i bilag 1 omtales tilskud til isolering af tag. Der er tale om videreførelse af hidtidig tilskudsmulighed, men for at undgå misforståelser bør det præciseres, at der også gives tilskud til isolering mod uopvarmet loft, som er en meget udbredt løsning.

Det foreslås, at teksten i bilag 1 tilføjes ordlyden fra det såkaldte standardværdikatalog, som tilskuddet fra energiselskaberne til energibesparelser reguleres efter:

" Efterisolering af konstruktion mod uopvarmet loft."

<http://svk.teknologisk.dk/Pages/open/Default.aspx>

Med venlig hilsen
ROCKWOOL A/S

Susanne Kuehn
Senior Advisor

Til Skatteministeren

Høringssvar – Grøn Jopulje 2016 + 2017 Ligningslovens j.nr. 2253539

4. januar.2015

Solar Lightning hilser den grønne boligjob pulje for 2016 + 2017 velkommen, set i lyset af Co 21/ Klimaafstanden i Paris og da bæredygtig energirådgivning nu også er omfattet af ordningen og der er øremærket op til 12.000 kr. i skattefradrag pr. voksen hjemmeboende over 18 år til miljø udover hjemmeservice beløb på op til 6.000 pr. voksen.

Det bør tydeliggøres om også almene boliger er omfattet af ordningen, disse opføres med off. grundkapital.

Vi foreslår fig. tilføjelser i par. 1. 1

... Arkitekt og Ingeniørrådgivning, grøn teknologi, affaldssortering og etageboliger omfattes af lovens hensigt.

1. Vi vil dog tillade os at bemærke at lovforslaget ikke ses som værende i overensstemmelse med den politiske aftale af 6. november 2015 om vedvarende energi samt danske klimapolitiske mål eksempel solceller jf. Paragraf 1, stk. 6 V, stk 6,1. pkt. – Her fremgår det at der ikke kan foretages fradrag af udgifter til arbejde, hvor der er ydet tilskud efter anden offentlige støtteordning....- til arbejde vedrørende etablering af el-produktion fra vedvarende energianlæg omfattet af par 41 og 47 i lov om fremme af vedvarende energi, hvis der modtages offentlig driftsstøtte til disse anlæg...

Solceller i boliger fordrer normalt tilslutning efter nettomålerordningen, så der kan 'spoles frem og tilbage' over elmåleren. Ved køb udover den delvise lokale VE produktion er det den høje afgiftsbelagte takst fra staten/ Energinet på ca. 240 øre pr. kWh, ved salg retur fra disse små vedvarende energianlæg giver staten kun 60 øre pr kWh i 'indtægt' de første 10 år og 40 øre pr. kWh herefter. Det må tydeliggøres af den købsordning af strøm retur over nettet ikke er at sidestille med off. tilskud – i lovens bemærkninger eller i vejledningen!

Der har dog været mulighed for at søge lidt højere driftsstøtte fra 3 x 20 MW pulje ml. marts og oktober 2015, men denne ordning er nu så bureaukratisk, tung og omfatter kun det mindre salg retur over EL- nettet, at trods 2 opslag i 2015 er der kun søgt ca. 19 MW i første runde og ca. 6,4 MW i oktober 2015 i alt ca. 25,6 MW ud af 60 MW. Bla. skal man ved puljeansøgning til Energinet om forhøjet pris pr. kWh skrive under på at dersom man ikke opnår denne driftsstøtte, frasiger man sig retten til at etablere et solcelleanlæg! Fastholdes denne bestemmelse vil det fremme en tendens hvor stadig flere kobler sig af nettet/ off Grid med batteriløsninger og selv bliver målepunktsansvarlige. Dette er især oplagt især i 04 områder uden fjernvarme og naturgasforsyning – "udenfor de store byer - udkants Danmark" iht. den private ejendomsret.

Danske Ark. finder at lovforslaget og Klima og Energiministeriet overimplementerer EU's direktiver – uden der er behørig lovhjemmel herfor

Dansk Ark. anbefaler denne sætning om VE /solcelleanlægslettet eller omfattet af undtagelsesbestemmelse, så solceller og små husstandsvindmøller kan fremmes lokalt – også med skattefradrag fra den grønne boligjobordning i eenfamiliéhuse, fritidshuse og i etageboligejendomme.

2. Fradragsordningen er oprindeligt en skattefradragsordning for fritliggende villaer og 2 familiehuse, men omfatter nu også privat udlejning, andelsboliger og grundejerforeninger i etageboliger.

Men én ting er at træffe beslutning om en grøn investering i villaer for 'hr og fru Danmark over spisebordet.' og søge skattefradrag samme år.

Men den politiske aftale omtalte solcelle, solfanger, klima og genbrug af regnvands- samt faskine løsninger i byernes etageejendomme. Disse fordrer investering i fælles anlæg på boligforeningens tag, med lodrette ledningsføringer og stigstreng i kældre og installationer som tanke og faskiner under og i terræn. Der er derfor risiko for en betydelig forskelsbehandling mellem fritliggende en familie og fritidshuse og etageboliger i de større byer hvor 70 % af befolkningen bor.

Den skattemæssige ordning følger et princip om fradrag pr. CPR nummer.

En boligforening har et fælles CVR nummer for alle lejere, andelshavere eller ejerbolighavere i etageejendommen. Det anbefales derfor at der tillige åbnes mulighed for at dersom et flertal af lejere, andelshavere eller ejere på generalforsamling beslutter at man ønsker de tiltag, som fremgår på listen i den politiske aftale og at de 2 x 50 mio. kr. øremærkes hertil.

så kan man udnytte ordninger fælles som VE og klimafinansiering og opnå lovhjemmel til at trække denne udgift fra den enkelte boligbrugers husleje til betaling af en fælles realkredit og banklån til grønne forbedringer, vedtaget ved kvalificeret flertal på boligforeningens Generalforsamling/ GF.

Der kan laves en løsning som kendes fra sanerings og byfornyelsesloven, hvor fælles anlæg skal gennemføres, men hvor man så individuelt kan sige nej tak – så får man blot ikke vandbesparelser ved at anvende regnvand til fællesvaskerier og toilet skyl eller grøn billige solcellestrøm over bimåler eller varmtvands tilskud fra solfangere mm. Ordningen kan udformes så de 50 mio. puljer der er afsat for hhv. 2016 og 2017, kan søges til SKAT om bindende afgiftssvar ud fra konkrete ejendomme og matrikler og dermed sikres finansiering alternativt at disse 2 x 50 mio. kr. ændres til puljer der løbende kan søges af etageboligforening .

3. Vedrørende rådgivning skal det præciseres at man enten skal være omfattet af Bedre bolig ordningen, energikonsulent eller omfattet af professionel arkitekt og Ingeniør ansvars og erhvervsforsikring – ellers er der risiko for at håndværkere vil yde 'rådgivning uden dækning udover deres eget fagentreprise område med risiko for byggeskader og erstatningssager til følge, ligesom Energirådgivning så ikke ses i den rette miljømæssige helhed ud fra bygningen og på tværs af de enkelte håndværksfag i energimæssig sammenhæng.
4. Ordninger bør tillige muliggøre tilskud / skattemæssigt fradrag til fælles underjordiske affaldssorterings og genbrugsanlæg i de større byer – som det kendes fra Århus og nu også fra København – Smart Miljøstationer – som normalt kan omfatte op til 200 boliger, der kildesorterer i 2-5 fraktioner til genanvendelse - igen med mulighed for en GF flertalsbeslutning i en etageboligforening jf. punkt 2.

Disse tiltag finder vi vil bidrage til den grønne erhvervsomstilling og kunne administreres i praksis

Med venlig hilsen

Martin Dietz

Solar Lightning Consultants ApS

Direktør, Arkitekt & Byggeøkonom

NOTAT

Om solceller og Boligjobordningen

Sammenfatning

Med L 5¹ (LOV nr. 997 af 30. August 2015) ændres ligningsloven, så det igen bliver muligt at fratrække lønudgifter til istandsætte og renovering af boligen og sommerhuset.

Bestemmelsen har karakter af en generel formålsbestemt fradragmulighed, der efterfølgende i 2016 og 2017 målrettes miljø- og energiformål. Det er således muligt at fratrække håndværkerudgifterne til etablering af eller renovering af et solenergianlæg (solvarme), men samtidig har regeringen bestemt, at det ikke skal være muligt at fratrække de samme håndværkerudgifter, hvis der istedet opsættes et solcelleanlæg.

Det fremgår af kommissionens statsstøttegodkendelsen (SA.36204), at der: »Ifølge de danske myndigheder kan der ikke ydes nogen investeringsstøtte til de anlæg, der modtager støtte under den anmeldte støtteordning.«

Men for det første er Boligjobordningen en generel ordning der skal reducere håndværkerudgifterne for boligejerne – og således ikke en støtteordning som det defineres i Europa Kommissionens guidelines for statstøtte til energi. Det er ikke en målrettet investeringsstøtte, men en ændring af rammebetingelserne for en lang række håndværksmæssige ydelser.

Dels er det uklart hvordan den hjemmel som Energiministeren fik i L 163, hvor Energinet årligt skal foretage en vurdering *om der forekommer overkompensation*, konkret udmøntes i Danmark jf. Kommissions retningslinjer for statstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020 pkt. 131.

En generel ændring af ligningsmæssige fradrag m.v. indgår ikke som udgangspunkt i disse LCOE (levelized cost of electricity) beregninger. Hvilket så igen afhænger af om Danmark vælger at overimplementere bestemmelserne, ved at indregne Boligjobordningen som en specifik investeringsstøtte, til solceller? Medens man ikke foretager noget lignende, hvis erhvervsskatterne eller ligningsmæssige fradrag ændres.

Meget tyder derfor på at regeringen desværre har valgt at overimplementere EU-lovgivningen på dette område.

---

¹ <http://www.ft.dk/samling/20142/lovforslag/L5/index.htm>

Det fremgår af bemærkninger til Lovforslag nr. L 163², at :

I forbindelse med Europa-Kommissionens behandling af statsstøttesagerne måtte Danmark...forpligte sig til at sikre, at produktionsomkostninger opgøres regelmæssigt og mindst en gang årligt med henblik på, at der foretages vurderinger af, om der foreligger overkompensation.

Europa-Kommissionens krav skyldes, at Europa-Kommissionen har vedtaget nye retningslinjer for statsstøtte (Europa-Kommissionens retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020, som er offentliggjort den 28. juni 2014 i EU-Tidende, nr. C 200, side 1). Retningslinjerne finder anvendelse fra den 1. juli 2014.

2.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås indsat bemyndigelser for klima-, energi- og bygningsministeren til at fastsætte regler om, at Energinet.dk skal opgøre produktionsomkostninger med henblik på, at klima-, energi- og bygningsministeren regelmæssigt foretager vurderinger af, om støtteordninger kan føre til overkompensation.

Ændringsforslaget er en følge af de vilkår, som fremgår af Europa-Kommissionens afgørelser fra oktober 2014. Europa-Kommissionen har stillet krav om opgørelse af produktionsomkostninger, fordi Europa-Kommissionens retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020 indeholder et krav om, at produktionsomkostninger ajourføres regelmæssigt og mindst en gang om året. Dette skal ses i lyset af, at Europa-Kommissionens retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020 også foreskriver, at støtten pr. energienhed ikke må overstige forskellen mellem de samlede normaliserede omkostninger til energiproduktion, inklusive kapitalforrentning, og markedsprisen, og at der kun må ydes støtte, indtil anlægget er fuldt afskrevet i overensstemmelse med de almindelige regnskabsregler. Der kan henvises til retningslinjernes pkt. 131.

Selv om en støtteordning er godkendt af Europa-Kommissionen for en vis årrække, kan det alligevel vise sig, at der inden for denne periode sker ændringer i markedet, således at støtten bliver for høj. Støtten må ikke overstige forskellen mellem de samlede normaliserede omkostninger til energiproduktion og markedsprisen. Hvis dette bliver tilfældet, vil det være nødvendigt at ændre støtteordningen.

PS. L 163 er først omsat i en bekendtgørelse, den 18. september 2015³ og det fremgår ikke hvordan retningslinjerne for statsstøtte pkt. 131 - om evt. overkompensation - konkret skal håndteres og beregnes af Energinet.dk

² http://www.ft.dk/Bilag/samling/20141/lovforslag/L163/20141_L163_som_fremset.pdf

³ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=174364>

Thea Halse

Fra: Jesper Kiholm Andersen
Sendt: 4. januar 2016 10:50
Til: JP-Jura og Samfundøkonomi; Thea Halse
Emne: Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af ligningsloven (Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017)

Til Skatteministeriet

Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af ligningsloven (Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017)

SRF Skattefaglig Forening takker for det modtagne materiale og kan i den forbindelse meddele, at vi ikke har bemærkninger til det modtagne forslag.

Med venlig hilsen

Jesper Kiholm
Specialkonsulent

Skatterevisor / Master i skat

SRF Skattefaglig Forening

Formand for SRF Skattefaglig Forenings Skatteudvalg
Skattecenter Tønder
Pioner Allé 1
6270 Tønder
Telefon: 72389468
Mail: jesper.kiholm@skat.dk
Mobiltelefon: 20487375

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
DK 1402 - København K

juraogsamfundsoekonomi@skm.dk

kopi til th@skam.dk

TEKNIQ
Paul Bergsmes Vej 6
2600 Glostrup
Telefon 4343 6000
Telefax 4343 2103
teknik@teknik.dk
www.teknik.dk

Udkast til forslag til lov om ændring af ligningsloven - Grøn BoligJobordning i 2016-2017

Skatteministeriet har ved brev af 2. december 2015 sendt udkast til ændring af ligningsloven (Grøn BoligJobordning 2016-2017) til høring.

23 december 2015

TEKNIQ - Installatøremes organisation vil gerne kvittere for dels den politiske aftale om indførelse af en Grøn BoligJobordning, dels for udkast til lov om ændring af ligningsloven for så vidt angår en Grøn BoligJobordning.

Ref TVO
tvo@teknik.dk
Dir 77424238

TEKNIQ er i udgangspunktet meget tilfreds med lovforslagets udformning og for listen over "Ydelser omfattet af BoligJobordningen 2016-2017" - bilag 1.

Side 1/2

TEKNIQ havde principielt gerne set, at en Grøn BoligJobordning havde omfattet tilskud til materialedgifter, idet materialedgifter til f.eks. kedler og vedvarende energiløsninger let løber op i 150.000 kr., og materialemes andel af investeringen ofte ligger på mellem 50 og 75% af investeringen. En permanentgørelse af en Grøn BoligJobordning bør derfor omfatte materialer.

TEKNIQ finder endvidere jf. udkast til bilag 1, at reparation, installation eller udskiftning af blokdelanlæg, pillefyr, biomassefyr og fastbrændselskedler burde være medtaget på liste over ydelser, der berettiger til tilskud. Ligesom isolering af rør udgør en klar energiforbedring/besparelse.

TEKNIQ skal endvidere pege på det u hensigtsmæssige i, at man betragter nettomålerordningen ved solceller og husstandsvindmøller som et tilskud, og derfor undtager tilskud fra BoligJobordningen, såfremt de er med i afregningsordningen.

TEKNIQ vil endvidere gerne stille sig til rådighed for det udrædningsarbejde, der skal igangsættes med henblik på at vurdere erfaringerne med den svenske RUT og ROT-ordning.

TEKNIQ

INSTALLATØRERNES ORGANISATION

Med venlig hilsen

Niels Jørgen Hansen

TEKNIQ
Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup
Telefon 4343 6000
Telefax 4343 2103
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

23. december 2016

Raf TVO
tvo@teknig.dk
Dir 77424238

Side 2/2

Edvard Thomsens Vej 14
2300 København S
Telefon 7221 8800
Fax 7262 6790
info@tbst.dk
tbst.dk

Notat
BS0412-00010
16-12-2015

Høringssvar

Udkast til forslag til lov om ændring af ligningsloven (Grøn BoligJobordning i 2016 og 2017)

Trafik- og Byggestyrelsen har december 2015 modtaget udkast til forslag til lov om ændring af ligningsloven i høring.

Trafik- og Byggestyrelsen har løbende bistået Skatteministeriet i afklaring af byggetekniske spørgsmål i relation til lovforslagets bemærkninger.

Gennemse kommentarer

Det bør fremgå af lovforslaget, at der kun kan opnås fradrag til tiltag, der overholder bygningsreglementets krav til arbejdet. Det vil ikke være hensigtsmæssigt, hvis der gives fradrag til foranstaltninger, der ikke er i overensstemmelse med bygningsreglementets krav.

Kommentarer til de almindelige bemærkninger

4.1.1.3. Solafskærmning af vinduer og glasdøre (s. 10)

Trafik- og Byggestyrelsen har tidligere foreslået, at solfilm ikke medtages i ordningen, da solfilm normalt ikke vil være en byggeteknisk fordelagtig løsning. Dels er der normalt ingen energimæssig gevinst ved solfilm i boliger, da solvarme både holdes ude om sommeren og om vinteren. Desuden giver solfilm en forværret dagslyskvalitet. Endvidere viser erfaringer fra branchen, at solfilm kan have uensigtsmæssige følgeeffekter som for eksempel forringelse af rudernes holdbarhed.

Kommentarer til de særlige bemærkninger

Ydelser, der videreføres som fradragsberettigede i 2016 og 2017 (s. 22)

Trafik- og Byggestyrelsen har tidligere bemærket, at både genetablering og åbning af en konstruktion er direkte afledte byggearbejder, der følger af et efterisoleringsarbejde. Normalt gennemføres efterisolering i forbindelse med udskiftning, eksempelvis vil der typisk gen-

nemføres efterisolering i forbindelse med udskiftning af en tagbeklædning, hvilket medfører at konstruktionen indledningsvist skal åbnes og efterfølgende genetableres. Det bør derfor overvejes at medtage udgifterne til genetablering af konstruktionen i de fradragsberettigede udgifter, hvis der også ydes fradrag til omkostningerne til at åbne konstruktionen. Forslaget om fradrag til efterisoleringsarbejder vil, som det er formuleret i forslaget, medføre en forpligtelse til håndværkerne om at adskille fradragsberettigede ydelser fra ikke-fradragsberettigede ydelser i deres faktura, hvilket i praksis vil være vanskeligt at foretage korrekt.

Skatteministeriet

juraogsamfundsoekonomi@skm.dk
th@skm.dk

4. januar 2016

Høringsvar vedrørende forslag om grøn BoligJobordning

Ældre Sagen noterer sig, at BoligJobordning som led i aftalen om en BoligJobordning i 2015-2017 med virkning fra 2016 målrettes "grønne ydelser".

Med den foreslåede ændring er der en del udgifter, der ikke længere gives fradrag for, medens der er nye udgifter, der bliver fradragsberettigede.

Ældre Sagen skal særligt bemærke, at adgangen til at købe serviceydelser som f.eks. hjælp til rengøring og havearbejde begrænses beløbsmæssigt, fra at hele fradraget i 2015 kunne anvendes til køb af serviceydelser til forslaget, hvor kun 6.000 kr. pr. person i husstanden kan anvendes til køb af serviceydelser.

Selv om ældre kun i begrænset omfang har anvendt ordningen til køb af serviceydelser, finder Ældre Sagen alligevel, at der er tale om en uhensigtsmæssig begrænsning, særligt for enlige ældre, hvor et fradrag på 6.000 kr. ikke rækker langt, når en times praktisk hjælp ifølge fritvalgsdatabasen typisk koster over 300 kr. Efter Ældre Sagens opfattelse er begrænsningen særligt alvorlig, fordi kommunerne i de senere år i stor udstrækning har sparet på den del af hjemmehjælpen, der går til praktisk hjælp. Vi skal derfor foreslå, at pensionister skal have mulighed for at anvende hele fradraget på op til 18.000 kr. til køb af serviceydelser.

Ældre Sagen skal herudover bemærke, at ikke-digitale borgere ifølge bemærkningerne til lovforslaget vil kunne foretage indberetning af fradrag på skattecentre eller i kommunernes borgerservice. I det sammenfattende skema, der viser konsekvenserne af lovforslaget, er der imidlertid alene nævnt udgifter til SKAT til systemindretning, vejledning og kontrol, men ikke udgifter i den kommunale borgerservice til indberetning af BoligJobfradrag for ikke-digitale borgere.

Venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør